

Etnomusicologia

Codi: 100646
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Jordi Roquer Gonzalez

Correu electrònic: Jordi.Roquer@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

S'ha d'haver cursat prèviament l'assignatura "Músiques i Cultures". Són necessaris els coneixements bàsics impartits a "Llenguatge musical I" i "Llenguatge musical II".

Objectius

Presentació de les principals línies de recerca en etnomusicologia amb especial atenció al seu desenvolupament en els darrers quaranta anys.

Estudi dels principals conceptes teòrics i metodològics de recerca en la disciplina.

Preparació per al treball de camp.

Competències

- Analitzar críticament les obres musicals des de qualsevol punt de vista de la disciplina musicològica.
- Aplicar mitjans tecnològics i informàtics (Internet, bases de dades, programari específic d'edició i tractament del so, etc.) a la disciplina musicològica.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Relacionar les creacions musicals amb els seus diferents contextos, discriminant les funcions socials de la música, el seu paper i el del músic en la societat i en relació amb les altres manifestacions artístiques.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar diferents usos possibles de la música tant dins les nostres grans ciutats com en altres societats allunyades del model occidental en els costums, la llengua i les tradicions.
2. Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la gènesi d'aquesta per evitar les projeccions etnocèntriques
3. Aplicar i transmetre els coneixements adquirits a les demandes socials relacionades amb les músiques d'altres cultures.
4. Aplicar les tècniques bàsiques del treball de camp etnomusicològic.
5. Avaluar els conceptes i els plantejaments teòrics contemporanis principals relacionats amb l'etnomusicologia.
6. Desenvolupar estratègies argumentatives i actitudinals per fomentar el respecte entre propostes socioculturals diverses.
7. Discernir els elements bàsics de les grans àrees musicals i culturals del planeta i relacionar-los amb la praxi musical.
8. Identificar les teories relatives a les accepcions del concepte de cultura
9. Identificar les teories sobre l'espècie humana en la seva relació amb la producció de la societat i la cultura.
10. Interpretar la diversitat cultural a través de l'etnografia
11. Interpretar les relacions entre diferents societats i cultures aplicant els conceptes propis de l'antropologia.
12. Mantenir el respecte de la diversitat d'idees, persones, situacions i cultures en el desenvolupament de la tasca musicològica.
13. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
14. Preparar exposicions orals correctes sobre una matèria analítica i adequar-les al nivell i les expectatives de l'audiència o grup.
15. Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permetin descriure i transmetre els coneixements adquirits mitjançant presentacions orals de contingut musicològic efectives i adaptades a l'audiència.
16. Utilitzar els conceptes bàsics de l'antropologia social i cultural per comprendre les relacions entre diferents societats i cultures
17. Utilitzar, per treballar i per fer consultes, eines informàtiques específiques de l'etnomusicologia i, en particular, de la de l'àrea mediterrània.

Continguts

L'etnomusicologia com a camp d'estudi. Repàs de continguts de l'assignatura "Músiques i cultures".

Breu perspectiva històrica.

Helen Meyers: "Etnomusicología".

Mantle Hood: "Transcripción y notación".

La música com a fet social i cultural.

Alan Merriam: "The Anthropology of Music", cap II.

Models analítics: Els tres estadis de Josep Martí i el triangle de Alan Merriam.

La conceptualització del fet musical en diverses cultures i l'etnocentrisme hegemònic.

Diàleg i paradoxes entre el músic europeu i "les altres músiques".

El treball de camp. Plantejaments generals i aplicacions per al treball en curs.

Mantle Hood i el concepte de bi-musicalitat.

Estructura sonora i estructura social.

Tim Rice: "Hacia la remodelación de la etnomusicología".

Revisió del model analític d'Alan Merriam.

Charles Keil: "Las discrepancias participatorias y el poder de la música".

Ruth Finnegan "Senderos en la vida urbana".

Bruno Nettl: "Últimas tendencias en etnomusicología".

Simon Frith: "Hacia una estética de la música popular".

Tecnología aplicada a la recerca en etnomusicología (I): breu perspectiva històrica.

Tecnología aplicada a la recerca en etnomusicología (II): discussió de models i aplicacions pràctiques.

Presentació oral del treball individual.

Metodologia

L'assignatura té un perfil que combina el caràcter teòric i el pràctic. Així, s'alternaran sessions expositives de formació general teòrica amb d'altres on la vessant pràctica sigui l'eix. Aquestes activitats seran tant de tipus individual com col·lectiu a partir del debat a l'aula.

Lliçons expositives: conceptualització i síntesi de cadascun dels temes d'estudi. L'objectiu és mostrar les diferents orientacions contemporànies de l'etnomusicologia i quins són els mitjans de recerca més idonis per a cada problemàtica.

Sessions pràctiques, estructurades a partir de l'anàlisi crítica de textos a l'aula, combinant format de grup reduït, i posada en comú de síntesi.

Treball monogràfic d'observació d'una situació musical i aplicació d'un model analític propi de la disciplina. Aquest treball posarà en pràctica els coneixements teòrics i pràctics adquirits a l'aula a través del treball autònom de l'alumne.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe expositiva	30	1,2	1, 7, 8, 9, 11, 16
Seminaris de debat sobre lectures	15	0,6	6, 7, 13, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories	7	0,28	6, 14
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	15	0,6	4, 14, 15, 17
Estudi i lectura de continguts	30	1,2	4, 6, 14, 15, 17

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en:

1. Una prova escrita que tindrà com a objectiu mostrar l'assimilació dels conceptes teòrics bàsics adquirits mitjançant les classes expositives. Tindrà un pes d'un 50% del total de l'assignatura. Serà obligatori per al còmput global de la nota haver superat aquesta prova amb més d'un 4 sobre 10.

2. Realització del treball monogràfic basat en l'observació d'una activitat musical, a partir del treball autònom de l'alumne. En aquest percentatge s'inclourà l'assistència a les activitats supervisades en forma de tutoria durant el transcurs del semestre, enfocada fonamentalment a l'orientació, guia i resolució de dubtes que puguin sorgir als alumnes tant del treball com de la resta de continguts de la matèria.

Es considerarà "no avaluable" aquell alumne que no presenti el treball dins del calendari establert. Es preveu una reavaluació per a aquells alumnes que no arribin al mínim de qualificació. En cap cas es considerarà la nota de la prova de teoria si no s'ha presentat el treball monogràfic.

La prova podrà ser revisada en una data i lloc publicitats pel professor al Campus Virtual.

Es farà una avaluació inicial que no computarà en cap cas en la nota final de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova de continguts teòrics	50% de la nota	1,5	0,06	5, 6, 15
Treball de camp	50% de la nota	51,5	2,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA DE LECTURA OBLIGADA

Finnegan, Ruth: "Senderos en la vida urbana", a Las culturas musicales. Madrid, Trotta.

Frith, Simon: "Hacia una estética de la música popular", a Las culturas musicales. Madrid, Trotta.

Keil, Charles: "Las discrepancias participatorias y el poder de la música", dins Las culturas musicales. Madrid, Trotta.

Martí, Josep (2000): Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales, Sant Cugat del Vallès, Deriva editorial. Capítols I i II.

Merriam, Alan (1964): The Anthropology of Music. Evaston (Illinois), Northwestern University Press. Cap II. Meyers, Helen P.:

"Etnomusicología", a Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología, Madrid, Trotta.

Nettl, Bruno: "Últimas tendencias en etnomusicología", a Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología, Madrid, Trotta.

Rice, Timothy (1987): "Toward the Remodeling of Ethnomusicology" (amb la trad. castellana "Hacia la remodelación de la etnomusicología", a Las culturas musicales. Madrid, Trotta.

Small, Christopher (1980): Música. Sociedad. Educación. Madrid, Alianza editorial. Capítols I i II.

BIBLIOGRAFIA DE LECTURA COMPLEMENTÀRIA

Blacking, John (1994): Fins a quin punt l'home és músic?, Vic, Eumo Editorial.

Bucciarelli, M. i Joncus, B. (ed) (2007). Music as social and cultural practice. New York: The Boodle Press.

Cámara de Landa, Enrique (2003): Etnomusicología, Madrid: ICCM.

Chiantore, Luca; Domínguez, Áurea; Martínez, Silvia (2016): Escribir sobre música. Valencia: Musikeon Books.

Cook, Nicholas (2001): De Madonna al canto gregoriano. Madrid: Alianza.

Hornbostel, Erich M. von: "Los problemas de la musicología comparada", a Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología, Madrid, Trotta.

Frith, Simon (1986): Performing Rites. On the value of popular music. Harvard University Press.

Frith, Simon & Goodwind, Andrew. (1990): On record. Londres: Pantheon Books.

Martí, Josep, (1996): "Música y Etnicidad: una introducción a la problemática" dins Trans - Transcultural Music Review, 2:

<http://www.sibetrans.com/trans/a283/musica-y-etnicidad-una-introduccion-a-la-problematica>

_____ (2000): Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales, Sant Cugat del Vallès, Deriva editorial.

Nettl, Bruno, 1996, Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales, Madrid, Alianza editorial. (per a referència de les àrees culturals en música).

Middleton, Richard (1990): Studing popular music. Filadelfia: Open University Press.

_____ (2000): Reading pop. New York: Oxford University Press.

Negus, Keith (1996): Popular music in theory, Cambridge: Polity Press.

Pelinski, Ramón (2000): Invitación a la etnomusicología. Quince fragmentos y un tango. Madrid, Akal.

Vila, Pablo, 1996, "Identidades narrativas y música. Una primera propuesta teórica para entender sus relaciones" dins Trans - TransculturalMusic Review, 2:

<ahref="http://www.sibetrans.com/trans/a288/identidades-narrativas-y-musica-una-primera-propuesta-para-enter